

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

<i>Marek Świdziński</i> : O trzech aspektach naturalności języków migowych	7
<i>Anna Kuder, Malwina Kocoń</i> : O rygorystyczności ograniczeń dotyczących morfemu negacji w PJM. Dyskusja z artykułem Piotra Tomaszewskiego	25
<i>Jadwiga Linde-Usiekniewicz, Sylwia Łozińska</i> : Nazwy pokrewieństwa w polskim języku migowym (PJM)	35
<i>Ewa Wolańska, Adam Wolański</i> : Audiodeskrypcja jako przekład kodu ikoniznego na kod werbalny mówiony. Kompozycja, makrostruktura znaczeniowa oraz warstwa językowo-stylistyczna tekstu opisu	62
<i>Olga Jauer-Niworowska</i> : Fonelem w modelu strukturalno-funkcjonalnym – analiza biopsychicznych uwarunkowań kształtowania się pojęcia fonemu (zależności między percepcją a motoryką werbalną)	73

RECENZJE

<i>Małgorzata Witaszek-Samborska</i> : Krzysztof Skibski, <i>Poezja jako iteratura. Relacje między elementami języka poetyckiego w wierszu wolnym</i> , Poznań 2017	87
---	----

SŁOWA I SŁÓWKA

<i>S.D.</i> : <i>Zdradzieckie mordy</i> , czyli o niestosowności – nie tylko nieparlamentarnej	93
--	----

CONTENTS

PAPERS AND DISSERTATIONS

<i>Marek Świdziński</i> : On three aspects of naturalness of sign languages	7
<i>Anna Kuder, Malwina Kocoń</i> : On rigidness of constraints on the negation morpheme. Discussion with Piotr Tomaszewski's paper	25
<i>Jadwiga Linde-Usiekniewicz, Sylwia Łozińska</i> : Kinships terms in Polish Sign Language (PJM)	35
<i>Ewa Wolańska, Adam Wolański</i> : Audio description as a translation of an iconic code into a spoken verbal code. The semantic composition, macrostructure and the linguistic and stylistic layer of a description text	62
<i>Olga Jauer-Niworowska</i> : Phoneme in the structural and functional model – analysis of biopsychic considerations of the formation of the notion of phoneme (relations between perception and oral motor skills)	73

REVIEWS

<i>Małgorzata Witaszek-Samborska</i> : Krzysztof Skibski, <i>Poezja jako iteratura. Relacje między elementami języka poetyckiego w wierszu wolnym (Poetry as iterature. Relations between elements of the poetic language in a free verse)</i> , Poznań 2017	87
--	----

WORDS AND EXPRESSIONS

<i>S.D.</i> : <i>Zdradzieckie mordy (treacherous mouths)</i> or on inappropriateness – not only unparliamentary one	93
---	----

W ZESZYCIE

– Polski język migowy (PJM) jest językiem rodzimym pewnego podzbioru polskich głuchych i codziennym narzędziem komunikacji całej tej wspólnoty. Języki migowe są objęte refleksją lingwistyczną stosunkowo niedawno – od 2. połowy XX w.; odpowiadają one cechom naturalności kodu w trzech aspektach: strukturalno-lingwistycznym, akwizycyjnym i przyrodniczym.

– Wykładnik negacji, mający w PJM postać ruchu nadgarstka poprzedzającego pozytywne znaki, jest jednym z problemów w obrębie morfologii i słowotwórstwa tego języka, który – w związku z trwającym procesem gramatykalizacji – stanowi przyczynę różnych interpretacji w prowadzonych badaniach.

– W zakresie uniwersaliów leksykalnych istotne jest pytanie: na ile języki migowe odzwierciedlają w strukturze leksyki cechy ewentualnych języków fonicznych otoczenia, a na ile struktura słownictwa odzwierciedla unikatowe własności języków migowych (m.in. wizualno-przestrzenny charakter komunikatu migowego lub wysoki stopień ikonizacji znaków).

– Audiodeskrypcja to technika, która polega na przekazywaniu drogą słuchową werbalnych opisów treści wizualnych, co umożliwia osobom niewidomym lub słabowidzącym zapoznanie się z dziełami z zakresu sztuki (audio)wizualnej. Jest to zjawisko z zakresu przekładu intersemiotycznego na język znaków należących do odmiennego systemu semiotycznego.

– Kształtowanie się pojęcia fonemu w trakcie rozwoju biopsychicznego znajduje wiele warunkowań. Fonem jest utrwalany w mózgu w postaci systemowo-asocjacyjnych percepcyjnych i ruchowych subwzorców neuronalnych, kodujących cechy wspólne kategorii głosek tożsamych znaczeniowo.

Polski język migowy (PJM) – głusi – akwizycja – negacja – gramatykalizacja – nazwy pokrewieństwa w PJM – audiodeskrypcja – fonem – rozwój biopsychiczny.

Red.